

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research Method) และเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาคำคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่มีต่อการสอนของอาจารย์สอนเสริมในค่านบุคลิกภาพ ค่านการสอน ค่านความสัมพันธ์กับนักศึกษา ค่านทัศนคติต่อสาขาที่สอนและสาขาวิชาที่สอน และค่านภารกิจอื่นนอกเหนือจากการสอน โดยมุ่งศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีความแตกต่างกันในเรื่องของเพศ อายุ พื้นความรู้เดิม สาขาวิชาที่ศึกษา และจำนวนครั้งที่เข้ารับการสอนเสริม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่ลงทะเบียนเรียนประจำภาคปลาย ปีการศึกษา 2528 และเข้ารับการสอนเสริม ณ ศูนย์บริการการศึกษาในกรุงเทพมหานคร คือ ศูนย์บริการการศึกษาวิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ คือ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก วิทยาลัยพยาบาลสภาอากาศไทย โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลรามารชิบตี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ คือ สถาบันวิจัยข้าว กรมวิชาการเกษตร

การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้จากวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากจำนวนนักศึกษาที่เข้ารับการสอนเสริมตามสาขาวิชาในอัตราส่วนร้อยละสิบเป็นจำนวนทั้งสิ้น 574 คน ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่เข้ารับการสอนเสริมตามสาขาวิชา

ลำดับที่	สาขาวิชา	ประชากร จำนวน / คน	กลุ่มตัวอย่าง จำนวน / คน
1	ศึกษาศาสตร์	130	13
2	วิทยาการจักรการ	1,730	173
3.	นิติศาสตร์	1,200	120
4.	เศรษฐศาสตร์	820	82
5.	รัฐศาสตร์	110	11
6.	นิเทศศาสตร์	220	22
7.	ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	370	37
8.	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	870	87
9.	คหกรรมศาสตร์	290	29
	รวม	5,740	574

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม สํารวจความคิดเห็น (Opinionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีลำดับการสร้างดังนี้

1. ก่อนสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา และลักษณะการสอนที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์

1.2 ศึกษาจากเอกสารการประชุมสัมมนาอาจารย์สอนเสริม และการประเมินผลการสอนเสริมของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

1.3 สัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่เกี่ยวกับการสอนของอาจารย์สอนเสริมจำนวน 20 คน

1.4 สัมภาษณ์ความคิดเห็นของอาจารย์สอนเสริมเกี่ยวกับการสอนที่มีประสิทธิภาพของมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาในระบบเปิด จำนวน 20 คน

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นใหญ่ทรงคุณวุฒิ (ภาคผนวก ก.) พิจารณา เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ โดยให้ขอกระหนงค่าตามแต่ละข้อ มีความชัดเจนครอบคลุมครบตามวัตถุประสงค์

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (try-out) กับนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน

4. หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามในส่วนเฉพาะ ที่เป็นความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสอนของอาจารย์ห้าท่าน ซึ่งใช้การตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach 1970:161) ซึ่งปรากฏว่าแบบสอบถามทั้งหมดนี้มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.94

ลักษณะของการสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้แก่ เพศ อายุ พื้นความรู้เดิม สาขาวิชาที่ศึกษา และจำนวนครั้งที่เข้ารับการสอนเสริม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์สอนเสริม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับลักษณะของอาจารย์สอนเสริมที่ดีตามความคิดเห็นของนักศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 574 คน และได้รับแบบสอบถามคืนจำนวนทั้งสิ้น 543 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.59

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ โดยจำแนกตามเพศ อายุ พื้นความรู้เดิม สาขาวิชาที่ศึกษา และจำนวนครั้งในการเข้ารับการสอนเสริม
2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับอาจารย์สอนเสริม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
3. การวิเคราะห์เพื่อการศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ พื้นความรู้เดิม สาขาวิชาที่ศึกษา และจำนวนครั้งที่เข้ารับการสอนเสริม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วทดสอบด้วยที-เทสต์
4. การวิเคราะห์ความคิดเห็นจากการสอบถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์สาระ (Content analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลและค่าสถิติต่าง ๆ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอสพีเอสเอส (SPSS: Statistical Package for Social Science) (Nie, et al. 1975: 465-514)